

"מקובלים" מתחזים והם הכווצים

"כי יקום בקרבע נביא או חולם חלום, ונתן אליך אותן או מופת. ובא אותן והמוספת אשר דבר אליך, לאמרו: נלכה אחרי אלהים אחרים אשר לא ידעתם, וונעבדים. לא תשמע אל דברי הנביא ההוא, או אל חלום החלום ההוא. כי מנסה ה' אלהיכם אתכם, לדעת הישכם ואוהבים את ה' אלהיכם בכל לבבכם ובכל נפשכם" (דברים יג, ב'-ג').

פסוקים אלו תמהווים. הא כיצד יצליח נביא שקר לעשות נס ומופת? עונה התורה כי הקב"ה הוא שמייע בידו לעשות נס זה. כלומר, תהיה באפשרותו גם להחיות את המת, או גם לעצור את מהלך המשמש! ולא מדובר כאן רק על נכרי המתעתע בנו לעבוד עבודה זרה, אלא גם אם יהודי יעשה כך, ומוליך אותנו לנהוג הנגחות בלתי תורניות, אין להיות מושפע מנסיו ונפלאותיו.

וכך לשון הגאון ר' יעקב עמדין: "כי מנסה ה' אלהיכם אתכם, לפיכך ודאי מסיעין לפעמים מן השמים להצלחה מעשה שטן, לנשות בו ליבות הישראלים והתמיימים. ולא זו בלבד בעבודה זרה ונביא שקר, אלא אפילו בנשים גמוריהם הנעשים ע"י חכם וחסיד מהחמי התורה הקדושים, העוסקים בבניינו של עולם וכל מעשיהם לקיום וחיזוק הדת, לא השגיחו חז"ל לבטל בשביבן כך [בשביל נסים ונפלאות שפعلו] אפילו דבר כל מהסכמה הרבה [כמו שחז"ל לא נתה להם אחורי ר' אליעזר בן הורקנוס כאשר נעשו אותן ומוותחים, בבבא מציעא נט ע"ב] וכו'. מכאן אתה דין קל וחומר לדברים הנוגעים בעיקרי האמונה ויסודות התורה, התחזק אל תרפ, ולבך לא יחרף ולא יירך, מבעל הנס ולא מבעל השם ולא מבעל החלום. ולא אפילו מלאך או מלך, לא תירא ולא תיתח וגו'. ואמר, אל תיראי תולעת יעקב (ישעיה מ"א, י"ד), מי את ותיראי מאנוש ימות? (ישעיה נ"א, י"ב) הן גור יגור אפס מאותי (ישעיה נ"ד, ט"ז). כי מוראו של הקב"ה באממת מבриיח כל מורא זולתו" ("מגדל עוז", עליית היראה, מהד' ברדי'ץ'וב, עמ' קל"ט).

על מה הדברים אמרו בימינו? ישנים כמה זוגות שלפני נישואיהם החתן והכלה הולכים אל "מקובלים" לבדוק אם יש התאמה בשמותיהם. והללו לפעמים שלולים את היזוג, מפני שב"רוח קדشم" חשים הם שהשמות אינם ראויים זו לזו. ויש אנשים המחליפים דירה מפני שאיזה "מקובל" ראה פסול מסויים (וע"פ רוב איננו פסול ע"פ ההלכות רmb"ס ושו"ע) באתותיות שבמצוזה שהביאו לו. ויש זוגות שאין בין בני הזוג "שלום בית" ובמקום לחפש "יעוץ מקצוע", הם משתמשים על "בודקי כתובה". וכאשר הללו מצאו בו איזה שהוא פגם, פוסלים מקרים הביעו לבינה חוזרות, כי לא נעשה בכך שום טיפול. ויש "מקובל" שכאשר אחד מבני הזוג מביא (או מביאה) לפניו תמורה של בת הזוג, הוא על

פי "רוח קדשו" מחליט אם פניהם לגורושן או להמשיך בನישואיהם. ויש "מקובלים" שבאים אליהם לקבל ייעוץ אם לעורך ניתוח רפואי שהרופא מלאץ עליו, והמקובל מחליט אם לקבל דעת הרופא או לסרבלו. או ליעץ אם להתנהה בארץ או לנסוע לחו"ל. וכמו כן, בדיוני נפשות נוראים מחליטים הללו לפי איזה "חוש" עליון שכביבול שורה עליהם. קצתה כאן היריעה לפרט כל הקלקולים הנעים בשם "קבלה".

והנה שמענו על דורות רבים של מקובלים עצומים: רמ"ק, אר"י ז"ל, רמח"ל, גרא", מחבר לשם שבו ואחלמה ועוד ועוד. מכולם לא שמענו שהלכו אליהם לשם עזות "מיסטיות" מהסוג הנ"ל. יתרה מזאת, בדורנו שאין נבי, אין טעם לשאול בדברים שאין להם מבוא לשכל פשוט. ידועה סמכותו העלונה של רבינו שניידר זלמן מלידי. כך הוא כותב בספר "תניא" (עמ' קל): "לכו נא וניווכחה, איה איפה מצאתם מנהג זה באחד מכל ספרי חכמי ישראל הראשונים והאחרונים להיות מנהג ותיקון לשאול בעזה גשמית כהה מה לעשות בעניין העולם הגשמי? אף לגדייל' חכמי ישראל הראשונים כתנאים ואמוראים, אשר כל רז לא אניס להונן, ונהיירין להו שבילין דרכיען. [וגם מהם לא היו שואלים מהם שאלות גשמיות] כי אם לנביאים ממש, אשר היו לפנים בישראל כמו שמואל הרואה אשר הlk אליו שאל לדרוש בעניין האתונות שנאבדו לאביו. כי באמת כל ענייני האדם, לבד מדברי תורה ויראת שמים, אינם מושגים רק בנבואה וכו'. ומה שאמרו חז"ל (אבות ו') ונחנין ממננו עצה ותושיה, היינו בדברי תורה הנקרה תושיה" עכ"ל לעניינו.

אבל עומד לנו כאן שחלק מהמזוייפים הנ"ל הינם בכל זאת יודעים להגיד עתידות. וכן הם מסתכלים בפרטיהם של אדם ויודעים גם מה שהוא חושב עכשו [טלפתיה], ויתארו כמה פרטיהם ממה שעבר עליו ביוםיהם שהיו. כלום אין מכך ראה ששורה עליהם רוח הקודש? והרי לפעמים הם מנבאים עתידות, ולפעמים קורה בדיקות כמו שהם אמרו? האם אין مكان ראה שלדבריהם יש סיכוי דשמי?

שני דיחויים לדבר. ראשית כל, גם לגויים יש יכולת על-טבעית זו. כתב על כך רמב"ן (דברים, פרק י) וכותב על זה הרמב"ם (בಹקדמתו למשנה, ברכות, מהד' הגרי) כאמור עמו. לא מרוח הקודש באה להם ידיעה מופתית זו, אלא מרוח התומאה. וזה תופעה אצל האומות גם בימינו. לפני כמה שנים אנית נוסעים בשם "טיטניק" התגנסה בקרחון בים הצפון אטלנטי, וטבחה. ניספו אז אלף וחמש מאות נוסעים. אבל ארבעה שעשרה שנה לפני זה כבר הזהיר על כך חוות עתידות בשם מרגון רוברטסון, בספרו "פוטיליטי". שם גם קבע את התאריך, המקום, וממדיו האסון בדיקנות מדינמה. וכן לעניין רציחת נשיא ארה"ב קנדיה, צפהה זאת מראש מגידת עתידות בשם גין דיקסון. קבעה את החודש, סוג המארב, תיאור הרצח ועובד. וזאת פירסמה ארבע שנים לפני הרצח! וכן יש עוד תעודות רבות מגויים אחרים. יודעים אנו שלא שורתה עליהם רוח הקודש. ובארצנו ישנם חילונים גמורים בעלי כוחות על-טבעיים כמו אורן גל והדומים

לו. [חכמי האומות חקרו במאות מקרים מתוודים של "ידעות בלתי חשויות", באוניברסיטה דוקס (מחלקה לפרא-פסיכולוגיה), בארה"ב. ע"ע ספרו של השופט יעקב בזק, "למעלה מן החושים", הוצ' דבר, עמ' 19-27].

על כל אלו, ועל הפונים לאותם "מקובלים" העוסקים בהגדת עתידות או צפונות, ציווה אותנו הקב"ה "תמים תהיה עם ה' אלהיך" (דברים י"ח, י"ג). מבאר רשיי "התהלך עמו בתהミות ותצפה לו, ולא תחקור אחר העתידות". אבל יש בזה גם נזק קרוב לכך. כיון שהללו רק לפעמים צודקים, ולא בכל מה שוואלים מהם, הרוי פעמים רבות הם גורמים נזקים עצומים. הם מפרקים זיווגים בין הבאים לשאול עצחים, או מחברים יחד מה שאין לחבר, וגורמים לאנשים להסביר מקרים בטרם הוכשרו לכך, או לעבור דירה (אפיו בהפסד גדול בעקב הדירות) או מונעים מאנשים טיפול רפואי מתאים. הכל בגין אמונה "תמים" בכוח ברכותיהם במלל פיהם. ויש בזה סרך עבודה זהה.

וכבר בימי ר' מאיר שמחה, מחבר "אור שמח", הוא נתקל בתופעה מוזרה זו, של האמונה שהעם רוחש לאיש בעל כריזמה. וכך הוא כותב: "הנה ידוע התהווות הכבוד בעם, ישנו שני פנים. או מעוצם החכמה של הנכבד, ומדותיו האלקויות והנагתו הנפלאה [זה טוב]. או מפעולות זרות בלתי מושגות, ופלאים יוצאים מגדר הרגל הטבעי, עד שיחשבוaloキי [זה רע] וכו'. ואחר שמתאר את הכבוד של הסוג הראשון, עבר לתאר הסוג השני): אולם איש המכובד מצד פעולותיו הזרות והנפלאות, הוא יהולל [משבחים אותו] תחילת מן ההמון [העם] וכו' ויטפלו עליו שקרים ופליאות זרות בסיפורים מפלאים, עד כי יתפרנסושמו אצל ההמון. ווגדל הפרוסום יעשה כנפיים גם בלבבות הנבונים בעם, להטייל ספק בלבבם לאמר, לא לחינום יתפרנסושמו אצל ההמון. עד כי גם הם יכבדו, והנסיו יוכיה על כך! [כלומר, מחבר "אור שמח" תמה על פתiotם של הנבונים "הלוין וכו' וכו'". כי המופת, אם יעשה אדם فهو מועלה, לא יתפעלו ממנעו הנבונים [האמתיים] ובמקרים להם סיבות וטענות לדחות". ("משך חכמה", שמות י"א, ג').

וכבר כתוב הגר"א: "כי דרך הצדיקים, הכל באתכסיסיא" [בחצנע] (על משלו י"ב, כ"ח) ובורחים מהפרוסום. כל שכן שחלק גדול מה"מקובלים" המזוייפים הנ"ל עוד מקבלים "פדיונות", כספים רבים על ברכותיהם. אמנם ע"פ רוב הם מנהלי מוסדות תורה וחסד, ובחייביו זה נחשבו הכספיים ל"צדקה". אבל אין שום פיקוח על חלוקת הכספיים, וחלק גדול הולך להחזקתם והחזקת המקורבים להם.

לכן בימינו, למורות שלפעמים אנו נראה כיצד אנשים תלמידי חכמים, ויש מהם הרחוקים מדררכי החסידות האמיתית, והם פועלים "מופתים", עלינו לזכור את הפסוקים בהם התחלנו אמר זה. "כי מנסה ה' אלהיכם אתכם". יש לכת בדרכי אבותינו שלא חקרו בענייני גשמיות אצל "מקובלים". קבלה אמיתית היא לימוד עיוני, חוקיות נשגבות. צר לנו שבאו אנשים המיעיצים לאנשים בשאלות גורליות ביותר, ועשויים זאת בשקר, כביכול בשם "קבלה".